

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-246/14-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Dětský domov a Školní jídelna, Purgešova 847
Sídlo	Purgešova 847, 753 01 Hranice
E-mail školy/školského zařízení	ddhranice@ddhranice.cz
IČO	62 350 277
Identifikátor	600 031 811
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Bc. Věrou Rušarovou, ředitelkou školského zařízení
Zřizovatel	Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
Místo inspekční činnosti	Purgešova 847, 753 01 Hranice
Termín inspekční činnosti	18., 19. a 24. březen 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělání a školských služeb (dále „zákon č. 109/2002 Sb.“).

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb.

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Hranice, Purgešova 847 (dále „zařízení“, „subjekt“), jejímž zřizovatelem je Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc, vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost dětského domova (dále „DD“) a školní jídelny (dále „ŠJ“). Subjekt je koedukované zařízení pro děti ve věku od 3 do 18 roků, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání, kterým byla nařízena ústavní výchova, případně vydáno předběžné opatření, a které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině nebo být umístěny v jiné formě náhradní rodinné péče. Kapacita DD byla stanovena na 32 děti (4 rodinné skupiny) a ŠJ na 55 jídel. Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl v DD 31 dítě (6 dětí předškolního věku, 21 plnící povinnou školní docházku, 4 studium na střední škole) a 1 zletilá nezaopatřená osoba (v péči DD na základě smlouvy do ukončení přípravy na budoucí povolání). Kapacita DD byla naplněna na 100 %. Z celkového počtu byly u 17 dětí (tj. 53 %) diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby (dále „SVP“) vyžadující stálé vedení i kontrolu, případně soustavnou intenzivní individuální péči. Jednomu dítěti se zdravotním postižením byl prostřednictvím úřadu práce přidělen osobní asistent. Stravování dětí je zajištěno ve ŠJ umístěné v budově DD.

O své činnosti zařízení pravidelně informuje širokou veřejnost na stránkách regionálního tisku nebo webových stránkách (www.ddhranice.cz).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu dětského domova

Ředitelka zařízení (od 1. května 2013) splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své činnosti, absolvovala rovněž studium pro ředitele škol a školských zařízení. Jmenována byla na základě výsledku konkurzního řízení. O právech a povinnostech v oblasti státní správy rozhodovala ve stanoveném rozsahu, svou další činností naplňovala požadavky dané školským zákonem i dalšími právními předpisy. Organizační struktura zařízení je vytvořena vzhledem k velikosti subjektu účelně a efektivně, kompetence vedoucích a dalších pracovníků jsou jasně vymezeny.

V řízení subjektu je uplatňován zejména operativní způsob řízení, jehož základem je týdenní plánování činností a průběžný každodenní kontakt se všemi pracovníky, pozitivem je snaha o vytváření příznivého pracovního klimatu. Koncepce rozvoje na období 2010 až 2014 (výhled a priority) byla zpracována a průběžně naplňována.

Evaluačním nástrojem vedení zařízení byly mj. hospitace a kontroly, zaměřené zejména na uplatňování zásad osobnostně sociální výchovy a respektování individuálních zvláštností jednotlivých dětí. Hospitační činnost byla realizována plánovitě, zpracované výstupy (protokoly o hospitaci) většinou obsahovaly jasné závěry i případná doporučení. Poradním orgánem ředitelky zařízení je pedagogická rada, zápisy z jejího jednání byly průběžně vedeny, poskytují relevantní informace o průběhu a výsledcích vzdělávání.

Povinná dokumentace byla vedena v rozsahu a v souladu s požadavky zákona č. 109/2002 Sb. Vnitřní řád byl zpracován, jeho struktura (včetně inovované verze) však neměla všechny obsahové náležitosti dle vzorového vnitřního řádu (příloha vyhlášky č. 438/2006 Sb.). Chyběl popis postupu při intoxikaci dítěte alkoholem nebo jinými návykovými látkami, postupu při sebepoškození dítěte nebo sebevražedném pokusu, postupu při agresivitě dítěte, kterou ohrožuje zdraví a životy jiných nebo vlastní. Dalším dílčím nedostatkem byl

deklarovaný systém hodnocení, kdy nebyla v plné míře zajištěna vyváženost mezi kladným a záporným hodnocením. Ke zjištěným nedostatkům přijala ředitelka zařízení opatření a v průběhu inspekční činnosti přepracováním respektive doplněním těchto údajů ve vnitřním řádu nedostatky odstranila. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2013/2014 kmenoví vychovatelé rozpracovávali do týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti pro jednotlivé rodinné skupiny. Většinou obsahovaly i záznam o průběhu jejich plnění. Osobní dokumentace každého dítěte byla vedena systematicky a přehledně sociální pracovníci zařízení, která úzce spolupracovala se zákonnými zástupci dětí i příslušnými orgány a institucemi (např. soudy, státními zástupci, školami, školskými poradenskými zařízeními). Osobní dokumentace dětí obsahuje všechny relevantní náležitosti včetně uložených opatření ve výchově (kladných i záporných), kopií školních dokumentů, písemných žádostí zákonných zástupců a písemných souhlasů orgánu sociálně právní ochrany dětí (dále OSPOD), např. pro dovolenky a víkendové pobyty. Programy rozvoje osobnosti dětí, včetně hodnocení jejich plnění a provedených změn odpovídají svým obsahem i formou požadovaným dokumentům. Obsahují záznamy o plnění stanovených cílů v oblastech výchovy i vzdělávání, jejich kontrolou byla zjištěna provázanost mezi obsahem Školního vzdělávacího programu DD (dále „ŠVP DD“) a stanovenými individuálními cíli rozvoje osobnosti dětí. Ostatní povinná dokumentace, jako je kniha denní evidence (vedena elektronicky), kniha úředních a ostatních návštěv, jednací protokol, je vedena.

Práva a povinnosti dětí byly s výjimkou práva na podporu a pomoc při ukončení pobytu v zařízení v souladu s cílem reintegrace dítěte do rodiny a společnosti (§ 20 odst. 1 písm. q) zákona č. 109/2002 Sb.) v zákonném rozsahu deklarovány a taxativně vyjmenovány ve vnitřním řádu zařízení platném k termínu inspekční činnosti. Toto výše uvedené právo však bylo v praxi zařízením naplňováno.

Oslovené děti (9 dětí navštěvujících 2. stupeň ZŠ a SŠ) v rozhovorech se školními inspektory uvedly, že byly se svými právy a povinnostmi seznámeny, nesetkaly se např. s ponižováním, případně fyzickým trestáním ze strany dětí nebo vychovatelů DD, mají možnost se ke svému hodnocení nebo k záležitosti, které se jich týkají vyjadřovat, nejsou omezovány v přijímání návštěv a vycházek. Porušování práv dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno, děti uvedly, že jsou v zařízení spokojené, svůj pobyt v DD hodnotily pozitivně. V průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány hostilní projevy dětí vůči zařízení DD, personálu i sobě navzájem. Útěky dětí ze zařízení (nenávraty z vycházek) byly ve sledovaném období minimální. Jednalo se o jednotlivce a zpravidla jen o jednodenní nepřítomnost v DD.

Za prokázané porušení povinností vymezených vnitřním řádem byla dětem v odůvodněných případech ukládána opatření ve výchově, a to např. omezení trávení volného času mimo DD, nebo odnětí možnosti účastnit se atraktivní činnosti. Za příkladné úsilí a výsledky při plnění povinností byla dětem udělována zejména věcná odměna. Ve sledovaném období převažovala kladná opatření ve výchově nad zápornými. Kapesné bylo dětem ve sledovaném období vypláceno ve stanovené výši, tato byla od 1. ledna 2014 v souladu s právním předpisem navýšena. Na základě uložených opatření ve výchově byla finanční částka kapesného dětem v souladu s kritérii uvedenými ve vnitřním řádu v ojedinělých případech snížena. Všem dětem, kterým byl ukončen pobyt v DD po dosažení zletilosti, byl diferencovaně poskytnut peněžitý příspěvek do výše stanovené právním předpisem. Pro výši příspěvku má zařízení stanovena kritéria ve vnitřním řádu.

V zájmu zefektivnění výchovně vzdělávacího procesu, zlepšení podmínek a výsledků vzdělávání zařízení intenzivně spolupracuje s celou řadou partnerů participujícími na jeho

činnosti. Ve sledovaném období zařízení úzce spolupracovalo zejména se zřizovatelem, místně příslušným diagnostickým ústavem, zdravotnickými zařízeními, OSPOD a v rámci péče o děti se SVP se školskými poradenskými zařízeními. Spolupráce se školami kam děti docházejí, byla cílená a pravidelná, vychovatelé se prokazatelně účastnili konzultací a třídních schůzek, v případě potřeby navštěvovali školy častěji. Významná byla rovněž účast zařízení v projektech související s osobnostním rozvojem dětí, jejich terapiemi, fyzickou regenerací, zážitkovou pedagogikou a výměnou zkušeností pedagogických pracovníků (zahraniční stáže) realizovaných z cizích zdrojů nebo jinými organizacemi. Z hlediska materiální podpory zařízení spolupracovalo s občanskými sdruženími a nadačními fondy (viz dary od fyzických osob nebo organizací). Výčet dalších partnerů, kteří participují na činnosti školy, je uveden ve výroční zprávě o činnosti zařízení.

Při přijímání dětí postupovalo zařízení ve sledovaném období v souladu s právními předpisy, pro všechny děti byly vytvořeny rovné podmínky. Všechny děti byly do zařízení přijaty prostřednictvím územně příslušného diagnostického ústavu, případně rozhodnutím soudu. V aktuálním školním roce byly do zařízení nově přijaty 4 děti. Po přijetí byly prokazatelně seznámeny se svými právy a povinnostmi, s organizací i s režimem zařízení. V průběhu adaptační fáze byla těmto dětem věnována zvýšená pozornost a podpora, v případě potřeby jim byla poskytována kvalifikovaná intervenční pomoc. Z hlediska dodržení minimálního a maximálního počtu dětí v rodinné skupině nebyly v jejich složení zjištěny nedostatky.

ŠVP DD s názvem „Umět a znát, abychom si v životě věděli rady“, s platností od 1. září 2012 je aktuálně zpracován v souladu se školským zákonem (§ 5 odst. 2). Dílčí nedostatky v jeho struktuře a obsahu týkající se např. absence časového plánu vzdělávání, popisů materiálních a ekonomických podmínek, podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání ve školském zařízení uskutečňuje, které neměly negativní dopad na vzdělávání dětí, byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Vymezené tematické okruhy i jednotlivá témata tvořící obsah vzdělávání jsou v souladu s cíli deklarovanými v ŠVP DD, vhodně navazují na požadované klíčové kompetence školní výuky dětí.

Vzdělávání dětí vhodně doplňují exkurze, besedy, kulturní představení, výukové programy mimo zařízení a další všestranně zaměřené akce s cílem podpory občanských a činnostních kompetencí. V rámci inkluze zařízení prostřednictvím včasné diagnostiky, obsahem, formami a metodami odpovídajícími individuálním potřebám a možnostem jednotlivých dětí účelně a efektivně podporuje jejich osobnostní rozvoj. Rozvoj individuálních zájmů dětí umožňuje také nabídka zájmových útvarů. Jedná se zejména o kroužky se sportovním zaměřením (judo, stolní tenis, zdravotní plavání, míčové hry, hip-hop) i uměleckým zaměřením (flétna, keramika, letecký modelář, dětský pěvecký sbor, hudební nauka, orchestr, výtvarný kroužek, orientální tance). Četné aktivity jsou zaměřeny na schopnost prezentace a sebe prezentace dětí, na rozvoj jejich komunikačních dovedností, na problematiku ohrožení mladých lidí na trhu práce, které přispívají ke zvýšení jejich připravenosti pro život, s důrazem na prevenci kriminality a rizikového chování. Kontrolou ročních plánů výchovně vzdělávací činnosti a týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti za sledované období a jejich porovnáním s knihami denní evidence bylo zjištěno, že se vzdělávání dětí uskutečňovalo ve shodě s deklarovanými cíli, a to zejména s důrazem na úspěšné dokončení jejich vzdělávání a samostatnost po odchodu ze zařízení. V tomto směru se pozitivně uplatňuje také zapojení dětí do volnočasových aktivit a účast v programech zaměřených na sociální a pracovní integraci, např. na zvýšení jejich připravenosti pro život, k získání a udržení si zaměstnání a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce a na finanční gramotnost.

Denní péče o děti byla v rodinných skupinách zajišťována způsobem obdobným jako v rodině, a to dvěma pedagogickými pracovníky na rodinnou skupinu. Kontrolou předloženého rozpisu služeb (rozvrhu přímé a nepřímé výchovné činnosti) nebylo v organizaci vzdělávání a péči o děti zjištěno porušení právního předpisu. Přímá výchovná činnost vychovatelů končila vždy večerkou dětí (v pracovní dny ve 21:00 hodin, ve dnech volna a prázdnin ve 22:00 hodin). Denní režim pro pracovní dny i dny volna byl sestaven úměrně k věku a individuálním zvláštnostem dětí.

K naplňování vzdělávacích cílů má zařízení z hlediska stanovené odborné kvalifikace celkově velmi dobré personální podmínky. Pedagogický sbor je stabilizovaný, věkově příznivý. K termínu inspekční činnosti jej tvořilo 16 pedagogických pracovníků včetně ředitelky zařízení, vedoucí vychovatelky (statutární zástupkyně), 9 vychovatelů a 3 asistentů pedagoga (noční služby). Z celkového počtu pedagogických pracovníků nesplňují kvalifikační podmínky pouze 2 vychovatelé (absence akreditovaného vzdělávacího programu v oboru speciální pedagogiky). Tato skutečnost však negativně neovlivnila průběh vzdělávání. Platné potvrzení o psychické způsobilosti bylo doloženo u všech pedagogických pracovníků. Pro začínající pedagogy byly vytvořeny příznivé podmínky, potřebná metodická péče byla zajištěna zejména prostřednictvím uvádějících pedagogů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) bylo realizováno promyšleně, plánovitě a cíleně, s ohledem na aktuální specifické potřeby a finanční možnosti zařízení.

Většina pedagogů ve sledovaném období absolvovala vzdělávací akce zaměřené zejména na získávání a prohloubení odborných a metodických znalostí a dovedností nezbytných ke vzdělávání dětí s různým druhem zdravotního postižení, nové metody a formy práce ve výchově a vzdělávání dětí, semináře s tematikou vývojové psychologie, patologických jevů ve společnosti, práce s rodinou ohrožených dětí, metodiků prevence a psychické deprivace v dětství, část pedagogů absolvovala semináře „Přenos zkušeností v procesu změny systému péče o ohrožené děti“ (v Anglii – Sheffieldu a na Slovensku – Bratislavě). Všichni pedagogičtí pracovníci (vychovatelé i asistentky pedagoga) absolvovali semináře „Práce s problémovým dítětem“ a „Syndrom vyhoření s nácvikem relaxačních metod“.

Vnitřní i vnější prostory DD svým uspořádáním naplňují filozofii rodinného prostředí. Materiální podmínky i vnitřní vybavení DD pro provoz 4 rodinných skupin odpovídají požadavkům právního předpisu, plně umožňují realizaci procesu vzdělávání formou rodinné skupiny. Děti všech rodinných skupin mají k dispozici jak prostředky informačních a komunikačních technologií (2 PC s připojením na internet v každé rodinné skupině), tak i prostředky pro realizaci veškerých sportovních a pohybových aktivit. Dílčím nedostatkem je skutečnost, že budova DD není upravena bezbariérově.

Bezpečnému prostředí pro vzdělávání dětí věnuje vedení zařízení i ostatní pracovníci náležitou pozornost. Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (dále „BOZ“) má školské zařízení nastavena ve vnitřním řádu, ŠVP DD a dalších interních dokumentech. Všechny děti byly s pravidly BOZ seznámeny při příchodu do zařízení a průběžně prokazatelně poučovány v souvislosti s různými činnostmi a aktivitami. Zařízení má jasně nastavený systém dohledu nad dětmi v průběhu celého dne i noci pedagogickým dohledem, ochrana dětí před úrazy i negativními jevy byla ve sledovaném období důsledně zabezpečována. O účinnosti těchto bezpečnostních opatření svědčí nízká úrazovost dětí, ve sledovaném období byly v knize úrazů zaznamenány pouze 2 případy, jednalo se o méně závažné úrazy, žádný z nich nebyl zaviněn jinou osobou. V době konání inspekční činnosti působilo prostředí DD esteticky, stav a pořádek v prostorách rodinných skupin svědčí o vedení dětí v tomto směru a dobré úrovni jejich pracovních kompetencí. Při inspekční

prohlídce prostorového a materiálního vybavení DD z hlediska BOZ dětí nebyla zjištěna bezpečnostní a zdraví ohrožující rizika.

V roce 2013 zařízení hospodařilo s finančními prostředky, které mu umožňovaly naplnit vzdělávací záměry i poskytování školských služeb deklarované ŠVP DD. Jejich podstatná část byla přidělena ze státního rozpočtu a určena na krytí přímých a ostatních neinvestičních nákladů na vzdělávání. Tyto finanční prostředky pokrývaly především mzdové náklady a s tím související zákonné odvody. Finanční prostředky státní dotace byly průběžně využívány i v rámci čerpání ostatních neinvestičních výdajů a spolu s prostředky od zřizovatele byly ve sledovaném roce využity k nákupu učebních pomůcek, učebnic a školních potřeb, k úhradě výdajů na DVPP apod. Příspěvek od zřizovatele zahrnoval především prostředky na pokrytí výdajů na běžný provoz a dále příspěvek na odpisy. Dalším zdrojem příjmu byly pouze výnosy z prodeje vlastních služeb, v malé míře pak ostatní výnosy a finanční dary. Čerpání finančních prostředků probíhalo plánovitě dle stanovených priorit a potřeb školského zařízení, výdajové položky byly průběžně sledovány a veškeré svěřené finanční prostředky byly řádně vyúčtovány.

Řízení subjektu je efektivní, pozitivem jsou mj. příznivé klima a funkční spolupráce s partnery participujícími na činnosti DD.

Při umístování dětí a při jejich vzdělávání zařízení respektuje zásady a cíle definované školským zákonem i zásady rovného přístupu. Porušování práv dětí nebylo zjištěno.

ŠVP DD je aktuálně v souladu se školským zákonem, dílčí nedostatky v jeho struktuře a obsahu byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Podmínky vzdělávání a poskytování školských služeb (materiální, prostorové, personální) jsou vzhledem k potřebám DD na požadované úrovni, podporují realizaci ŠVP DD.

Zařízení účelně využívá zdroje a prostředky k realizaci ŠVP DD i k rozvoji osobnosti dětí. Finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu a zřizovatelem umožňují jeho bezproblémový chod.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Vzdělávací činnost v DD vychází z tezí deklarovaných v ŠVP DD. Naplňování cílů vzdělávání a vzdělávací strategie byly sledovány zejména při odpoledních činnostech, ve kterých dominovaly příprava na vyučování, odpočinkové aktivity dětí a režimové činnosti. Cíle a strategie vzdělávání stanovené v ŠVP DD byly většinou naplňovány, dosahované výsledky vzdělávání v jednotlivých funkčních gramotnostech korespondovaly s danými výstupy, podporovány byly zejména kompetence k učení, kompetence komunikativní (verbální i nonverbální) a kompetence pracovní. V přípravě na vyučování byla dětem primárně věnována individuální péče, byly vedeny ke vzájemné pomoci. Výsledky ve školní práci patří ke kritériím hodnocení dětí a k jejich odměňování.

Všechny činnosti probíhaly v přátelském a bezpečném sociálním prostředí, které dětem umožňovalo uspokojování jejich sociálních i emočních potřeb. Primárně měly činnostní charakter, převažovaly dovednostně-praktické metody (vytváření dovedností). Pedagogická činnost měla standardní až velmi dobrou úroveň. Výchovné a vzdělávací strategie stanovené ve ŠVP DD byly důsledně uplatňovány s důrazem na rozvoj všech

klíčových kompetencí. Pozitivem byla motivace dětí různými zajímavostmi, příklady a zkušenostmi ze života, nespolupracující chování dětí nebylo zaznamenáno.

Nároky na děti odpovídaly jejich schopnostem, aktivita dětí byla udržována střídáním činností v kratších časových intervalech a průběžnými pochvalami za dílčí úspěchy. U nejmladších dětí byl cíleně propojen rozvoj smyslového vnímání a motoriky s prvky rozumové výchovy, důraz byl kladen na rozvíjení verbální komunikace dětí. Materiální podpora činností byla na požadované úrovni. Psychohygienickým podmínkám byla věnována soustavná pozornost, vychovatelé věnovali cílenou pozornost správné životosprávě i sebeobsluze, střídání aktivních a klidových činností, čímž naplňovali zásady zdravého životního stylu. Děti byly cíleně vedeny k bezpečnému a šetrnému zacházení s vybavením zařízení a k praktickému dodržování pořádku. Z inspekčních hospitací vyplynulo, že všichni vyučující mají k dětem pěkný vztah, vytváří pro ně příjemné prostředí, k činnostem je vhodně motivují a podporují jejich další rozvoj směřující zejména k praktickým dovednostem, k prožitkovým činnostem, k samostatnému řešení problému i k odpovědnosti za výsledky své činnosti.

Sledované činnosti měly standardní až nadstandardní úroveň, probíhaly v příjemné atmosféře, zvolené metody a formy práce odpovídaly schopnostem jednotlivých dětí.

Organizace i průběh vzdělávání byly na požadované úrovni, aktuální výkony dětí většinou korespondovaly s požadovanými výstupy definovanými v ŠVP DD.

Uplatňovaná podpůrná opatření (metody a formy práce, individuální přístup) vedly k rozvoji požadovaných klíčových kompetencí a k rozvoji osobnosti dětí v souladu s jejich potřebami. Systém práce s dětmi i organizační uspořádání dětského domova jsou orientovány na zvyšování osobních kompetencí dětí a vytváření vhodných hodnotových postojů.

V průběhu inspekčních hospitací děti prezentovaly velmi dobrou úroveň znalostí i praktických dovedností.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Výsledky výchovného působení vychovatelů DD i výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, byly průběžně projednávány na pedagogických radách. Pravidelně bylo analyzováno klima v jednotlivých rodinných skupinách. Dosažené výsledky byly vyhodnocovány ve vztahu ke stanoveným výchovným a vzdělávacím cílům deklarovaných v programech osobního rozvoje jednotlivých dětí. Chování a přístup k plnění povinností byly pravidelně s dětmi projednávány, o dosažené úrovni vedou vychovatelé měsíčně písemné záznamy v osobní dokumentaci dětí. Formou pracovních listů, vedených vychovateli od nástupu dětí do zařízení, které tvoří součást ŠVP DD, je přehledně vedena evidence naplňování klíčových kompetencí stanovených pro jednotlivé věkové kategorie dětí ve vymezených tematických okruzích. Uplatňovaný systém hodnocení tak umožňuje sledovat aktuální dosaženou úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí, jejich pokroky a následně přijímat opatření k eliminaci případných výchovných a vzdělávacích problémů, což je v praxi DD vychovateli realizováno. Průběžný způsob hodnocení cíleně motivuje děti k zodpovědnému přístupu k povinnostem, a to např. formou drobné odměny v podobě sladkostí případně kosmetických prostředků.

Z analýzy výročních zpráv bylo zjištěno, že ve sledovaném období opakovalo ročník jen 1 dítě, ostatní děti prospěly, z toho ve školních letech 2011/2012 i 2012/2013 prospělo

přibližně 38 % dětí s vyznamenáním. Úspěchy dětí (zlepšení prospěchu a chování) jsou vychovateli pravidelně oceňovány a příčiny nezdarů cíleně analyzovány.

V období školních let 2011/2012 až 2013/2014 k termínu inspekční činnosti ukončilo pobyt v DD celkem 17 dětí, z tohoto počtu 6 dětí po dosažení zletilosti, 4 byly z kázeňských důvodů (v návaznosti na rediagnostiku v diagnostickém ústavu) přemístěny do jiného typu zařízení, v ostatních případech byla ústavní výchova soudem zrušena před dosažením jejich zletilosti. V období od září 2011 k termínu inspekční činnosti bylo 5 zletilým nezaopatřeným osobám umožněno na základě smluv setrvání v DD (4 již v zařízení nejsou) do ukončení přípravy na budoucí povolání. Střední vzdělání ve sledovaném období v rámci pobytu v DD úspěšně ukončily 4 z 6 dětí, které ukončily pobyt v DD po dosažení zletilosti.

Po projednání v pedagogické radě a se souhlasem dítěte podávalo zařízení v součinnosti s OSPOD a státním zástupcem také návrhy na umístění dětí do náhradní rodinné péče. V aktuálním školním roce jsou v registru dětí pro náhradní rodinnou péče zařazeny 4 děti DD, ve sledovaném období však nebylo dosud žádné z dětí do náhradní rodinné péče předáno.

Prevence rizikového chování dětí využívá zejména forem všeobecné a selektivní prevence. Podkladem je kvalitně zpracovaný Minimální preventivní program (dále „MPP“) vycházející z analýzy aktuální situace v DD. Obsahová náplň prevence byla rozpracována pro jednotlivé věkové kategorie dětí, zahrnuje efektivní prostředky, např. interaktivní besedy, hry, prožitkové lekce, praktická cvičení a individuální pohovory. Součástí MPP jsou i metodické pokyny pro úspěšné zvládnutí krizových situací. Zařízení zjišťovalo formou anket a dotazníkových šetření vztahy mezi dětmi v rodinných skupinách i případný výskyt užívání návykových látek nebo projevů šikany. Dopad realizovaných preventivních aktivit byl sledován a vyhodnocován. V rámci všeobecné prevence byl kladen důraz na podporu zdravého životního stylu, smysluplného využívání volného času (účast dětí na výstavách, výletech, kulturních představeních apod.). Do zájmové činnosti organizované DDM Hranice, případně ve školách, které děti navštěvují, je aktuálně zapojeno přibližně 58 % dětí školního věku. Velká pozornost byla věnována také dopravní výchově (soutěže, praktické činnosti na dopravním hřišti, cyklistické výlety). Děti se průběžně a každoročně účastnily řady kulturních akcí (výstavy, koncerty, filmová a divadelní představení), prezentovaly se na přehlídce zájmové umělecké tvořivosti a soutěžích, což vytváří vhodné předpoklady pro jejich socializaci.

Konkrétní výchovné problémy byly řešeny ve spolupráci vychovatelů s metodikem prevence, se školami i externími spolupracovníky. Z hlediska rizikového chování byly ve sledovaném období ojediněle řešeny např. případy slovní i fyzické agrese vůči vychovateli, užití návykové látky, sebepoškození a krádeže.

Zařízení má vytvořený systém sledování a zjišťování úrovně výsledků vzdělávání, výsledky analyzuje na pedagogických radách, přijímá opatření k eliminaci nedostatků. Průběžné výsledky dětí jsou vyhodnocovány v rámci rodinných skupin a na poradách vychovatelů.

Systém práce s dětmi i organizační uspořádání dětského domova jsou orientovány na zvyšování osobních kompetencí dětí a vytváření vhodných hodnotových postojů.

Primární prevence je přirozenou součástí komplexního procesu vzdělávání dětí, zaměřuje se zejména na eliminaci sociálně patologických jevů a na vytváření příznivého klimatu v rodinných skupinách.

Školské zařízení cíleně realizuje aktivity k účinné prevenci rizikového chování dětí. Při řešení negativních projevů dětí úzce spolupracuje s příslušnými orgány

a institucemi. Pozitivem v tomto směru je zejména nabídka a zapojení dětí do zájmové činnosti a volnočasových aktivit.

Činnost rodinných skupin včetně jednotlivých dětí byla pravidelně vychovateli analyzována, vedené písemné záznamy o jednotlivých dětech mají velmi dobrou vypovídací hodnotu.

Závěry

- a) Výrazným pozitivem řídicí práce ředitelky zařízení je aktivní přístup k plnění úkolů a jejich řešení a trvalá snaha o zlepšování klimatu. K silným stránkám zařízení patří zejména spolupráce s partnery participujících na činnosti DD i vzdělávání dětí se SVP. Celkově příznivé je personální složení pedagogického sboru, vynikající jsou prostorové a materiálně technické zázemí pro výchovně vzdělávací činnosti. Pedagogický styl, který uplatňují pedagogičtí pracovníci i způsob, jakým jsou děti vedeny je podporující, odráží se v přímé, vstřícné a empatické komunikaci. Děti nacházejí potřebné zázemí, pohodu a kamarádské společenství.
- b) Povinná dokumentace zařízení je vedena v souladu se zákonem, drobné administrativní nedostatky ve vnitřním řádu, struktuře a obsahu v ŠVP DD byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Olomouckého kraje, čj. 1656/2001, ze dne 21. prosince 2001
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení (změna v označení místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb), čj. 17 525/2010-21, ze dne 27. července 2010, s účinností od 1. listopadu 2010
3. Jmenování ředitelky školského zařízení (na dobu určitou), s účinností od 1. května 2013, čj. KUOK/32814/13/OŠMT-OS/847
4. Výkaz Z 14-01 o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 31. říjnu 2011, 2012, 2013
5. Školní vzdělávací program „ Umět a znát, abychom si v životě věděli rady“ s platností od 1. září 2012
6. Pracovní listy ŠVP DD jednotlivých dětí ke dni inspekční činnosti
7. Vnitřní řád, čj. 139/2013, s platností od 1. července 2013
8. Příloha k vnitřnímu řádu, čj. 139/2013, s platností od 1. července 2013
9. Vnitřní řád, čj. 37/2014 s platností od 1. ledna 2014 včetně Přílohy k vnitřnímu řádu, čj. 37/2014, s platností od 1. ledna 2014
10. Zápisy o seznámení dítěte s vnitřním řádem a chodem dětského domova ve školním roce 2013/2014
11. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti pro školní rok 2013/2014 ze dne 16. září 2013

12. Roční plány výchovné práce 2013/2014 1. až 4. rodinné skupiny
13. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti 1. až 4. rodinné skupiny – školní roky 2012/2013 a 2013/2014 (namátkový výběr)
14. Osobní dokumentace dětí 1. až 4. rodinné skupiny včetně záznamů o stavu dětí vedených odbornými pracovníky zařízení (32krát)
15. Osobní dokumentace dětí vedená sociální pracovníci (32krát)
16. Osobní listy dětí vedené ve školním roce 2013/2014
17. Programy rozvoje osobnosti jednotlivých dětí 1. až 4. rodinné skupiny – školní rok 2013/2014 k termínu inspekční činnosti (namátkový výběr)
18. Seznamy dětí a jejich rozdělení dětí do rodinných skupin – školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014 k termínu inspekční činnosti
19. Seznam dětí a jejich rozdělení dle specifických výchovných a vzdělávacích potřeb (stupně podle individuální potřeby dětí – a, b, c, d, e) – školní rok 2013/2014, ze dne 14. října 2013
20. Adaptační plán nového dítěte ze dne 2. září 2013
21. Knihy denní evidence (školní roky 2012/2013 a 2013/2014 k termínu inspekční činnosti) – namátkový výběr
22. Jednací protokol vedený k termínu inspekční činnosti
23. Kniha úředních návštěv vedená od 29. června 2000 a Kniha ostatních návštěv vedená od 18. listopadu 2000
24. Smlouva se zletilou nezaopatřenou osobou, čj. 72//2014 DV-25, ze dne 11. března 2014
25. Zápisy z jednání pedagogické rady (školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014 k termínu inspekční činnosti)
26. Zápisy z pracovních porad (měsíční) za školní roky školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014 k termínu inspekční činnosti
27. Informační sešity vychovatelů jednotlivých rodinných skupin vedené k termínu inspekční činnosti (4 ks)
28. Týdenní přehled o zájmové činnosti dětí – školní rok 2013/2014
29. Seznam příchodů dětí do zařízení od 1. září 2013 ke dni 19. března 2014
30. Seznam odchodů dětí ze zařízení od 1. září 2011 do 19. března 2014
31. Záznamy o udělených opatřeních ve výchově ze dne 23. dubna 2012, 2. prosince 2012, 18. září 2013, 3. ledna 2014, 16. ledna 2014
32. Kniha útěků vedená od roku 1996
33. Kapesné dětí – školní roky 2012/2013 a 2013/2014 k termínu kontrolní činnosti (návrhy, výplatní lístky)
34. Dokument – Dary nabyté DD a ŠJ Hranice do vlastnictví OK v době od 2. pololetí 2012 do doby inspekční činnosti
35. Dokument – Narozeniny a Vánoce 2011, 2012 a 2013
36. Minimální preventivní program – školní rok 2013/2014 ze dne 10. září 2013
37. Výroční zpráva DD a ŠJ v Hranicích 2011/2012, čj. 646/2012 ze dne 17. září 2012
38. Výroční zpráva DD a ŠJ v Hranicích 2012/2013, čj. 201/2013 ze dne 16. září 2012
39. Koncepce rozvoje Dětského domova a Školní jídelny, Hranice, na období 2010 až 2014
40. Plány DVPP na školní roky 2012/2013 a 2013/2014
41. Přehledy o účasti pedagogických pracovníků DD na akcích DVPP za školní roky 2012/2013 a 2013/2014 k termínu inspekční činnosti
42. Plány hospitační činnosti (ředitelky) – školní roky 2012/2013, ze dne 21. září 2012 a 2013/2014, ze dne 21. září 2013

43. Protokoly o hospitaci školní roky 2012/2013 a 2013/2014
44. Seznam zaměstnanců DD včetně jejich osobních čísel – aktuální k termínu inspekční činnosti
45. Personální dokumentace zaměstnanců DD (doklady o dosaženém vzdělání, psychické způsobilosti, výpisy z Rejstříku trestů)
46. Stanovení rozsahu hodin přímé pedagogické činnosti školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014 k termínu inspekční činnosti (model)
47. Rozvržení týdenního rozsahu přímé pedagogické činnosti pro jednotlivé pedagogické pracovníky ve školním roce 2013/2014 (rozpis služeb)
48. Matrika – vedená k termínu inspekční činnosti
49. Organizace (časový režim) dne pro pracovní dny a dny volna – platnost pro školní rok 2013/2014
50. Kniha úrazů dítěte, žáka a studenta vedená od 1. listopadu 2009 k termínu inspekční činnosti
51. Vnitřní směrnice pro zajištění BOZ, ze dne 15. července 2010
52. Zápisy o poučení dětí o bezpečnosti při akcích dětského domova za školní roky 2012/2013 a 2013/2014 ke dni inspekční činnosti (např. cyklistické výlety, hipoterapie, prázdninové akce, letní pobyty)
53. Traumatologický plán, ze dne 2. července 2007, 4. prosince 2012 a 2. ledna 2013
54. Identifikace rizik a přijatá bezpečnostní opatření pro objekt DD a ŠJ Hranice, Purgešova 847 (bez data vydání)
55. Směrnice pro případ řešení mimořádných událostí (požární poplachová směrnice, ze dne 5. června 2012 a evakuační plán, ze dne 27. května 2005)
56. Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Přímé náklady na vzdělávání na rok 2013 - úprava rozpočtu k 15. listopadu 2013, ze dne 13. listopadu 2013
57. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. prosinci 2012, ze dne 10. února 2014
58. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů 2013 – Příloha č. 1a, ze dne 8. ledna 2014
59. Finanční vypořádání příspěvků a dotací poskytnutých příspěvkovým organizacím za rok 2013 od zřizovatele a ostatních příspěvků a dotace ze státního rozpočtu a od jiných poskytovatelů PO OK, ze dne 8. ledna 2014
60. Rozbory hospodaření za rok 2013, ze dne 14. února 2014 včetně komentáře

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Olomouckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Antonín Grulich, školní inspektor

Antonín Grulich v. r.

Mgr. Vojtěch Chromeček, přizvaná osoba

Vojtěch Chromeček v. r.

Bc. Zdeňka Turková, kontrolní pracovnice

Zdeňka Turková v. r.

V Olomouci dne 7. dubna 2014

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Bc. Věra Rušarová, ředitelka školského zařízení

Věra Rušarová v. r.

V Hranicích dne 10. dubna 2014

Připomínky ředitelky školského zařízení

Připomínky nebyly podány.

